נזיר

עין יעקב

geulaquiz.com

פרק א

א נזיר פרק א - תַּנְיָא: (שמות ט״ו:ב׳) ״זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ״, אֲנָאֶה לְפָנָיו סֻכָּה נָאָה, לוּלָב נָאֶה, צִיצִית נָאֶה, אֶכְתֹּב לְפָנָיו סֵפֶר תּוֹרָה נָאֶה, וְאֶכְרְכֶנּוּ בְּשִׁירָאִין נָאִים.

ב פְּסָקָא. ״הֲרֵי עָלַי לְשַׁלֵּחַ פֶּרַע״, הֲרֵי זֶה נָזִיר! מִמַּאי דְּהַדֵּין ׳שַׁלּוּחַ׳ רִבּוּיָא הוּא?דִּכְתִיב: (שיר השירים ד׳:י״ג) ״שְׁלָחַיִךְ פַּרְדֵּס רִמּוֹנִים״. אִימָא מִידֵי דַּעֲבוּרֵי? כְּדִכְתִיב: (איוב ה׳:י׳) ״וְשֹׁלֵחַ מַיִם עַל פְּנֵי חוּצוֹת״. תַּנָּא, ׳פֶּרַע׳ ׳פָּרַע׳ יָלִיף, כְּתִיב הָכָא: (במדבר ו׳:ה׳) ״קָדֹשׁ יִהְיֶה גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ״. וּכְתִיב הָתָם גַּבֵּי כֹּהֵן הֶדְיוֹט: (יחזקאל מ״ד:כ׳) ״וּפֶרַע לֹא יְשַׁלֵּחוּ״. וְאִי בָּעֵית אֵימָא: הַאי ״שֹׁלֵחַ מַיִם״ נַמִּי, רִבּוּיָא הוּא, (כדמתרגם רב יוסף) דְּכַד מַשְׁקִין לֵיהּ מַיָּא לְפֵירָא וְרַבֵּי.

ג תַּנְיָא: הָאוֹמֵר: ׳יָמִין׳, הֲרֵי זֶה שְׁבוּעָה, מַאי טַעְמָא? לָאו מִשּׁוּם דִּכְתִיב: (דניאל י״ב:ז׳) ״וַיָּרֶם יְמִינוֹ וּשְׂמֹאלוֹ אֶל הַשָּׁמַיִם, וַיִּשָּׁבַע בְּחֵי הָעוֹלָם״. אֲמָרִי: לָא, מִשּׁוּם דְּיָמִין גּוּפֵהּ אִיקְרֵי שְׁבוּעָה, דְּתַנְיָא: מִנַּיִן לָאוֹמֵר ׳יָמִין׳, שֶׁהוּא שְׁבוּעָה? שֶׁנֶּאֱמַר: (ישעיהו ס״ב:ח׳) ״נִשְׁבַּע ה׳ בִּימִינוֹ״. וּמִנַּיִן לָאוֹמֵר ׳שְׂמֹאל׳, שֶׁהוּא שְׁבוּעָה? שֶׁנֶּאֱמַר: (שם) ״וּבִזְרוֹעַ עֻזּוֹ״.

ד [תַּנְיָא: רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: נְזִיר שִׁמְשׁוֹן מֻתָּר לְטַמֵּא לְמֵתִים, שֶׁכֵּן מָצִינוּ בְּשִׁמְשׁוֹן שֶׁנִּטְמָא. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: הָאוֹמֵר: נְזִיר שִׁמְשׁוֹן, לֹא אָמַר כְּלוּם, שֶׁלֹּא מָצִינוּ בְּשִׁמְשׁוֹן שֶׁיָּצְאת נְזִירוּת מִפִּיו וְכוּ׳. תַּנְיָא: אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק: מִימֵי לֹא אָכַלְתִּי אָשָׁם נָזִיר טָמֵא, חוּץ מֵאֶדָם אֶחָד שֶׁבָּא אֵלַי מִן הַדָּרוֹם, יְפֵה עֵינַיִם וְטוֹב רֹאִי וּקְוֻצּוֹתָיו סְדוּרוֹת לוֹ תַּלְתַּלִים, אָמַרְתִּי לוֹ: בְּנִי, מֶה רָאִיתָ לְשַׁחֵת שֵׂעָר נָאֶה זֶה? אָמַר לִי: רוֹעֶה הָיִיתִי לְאָבִי בְּעִירִי, וְהָלַכְתִּי לִשְׁאֹב מַיִם מִן הַמַּעְיָן, וְנִסְתַּכַּלְתִּי בְּבָבוּאָה שֶׁלִּי, וּפָחַז יִצְרִי עָלַי, וּבִקֵּשׁ לְטוֹרְדֵנִי מִן הָעוֹלָם. אָמַרְתִּי לוֹ: רֵיקָה, מִפְּנֵי מָה אַתָּה מִתְגָּאֶה בְּעוֹלָם שֶׁאֵינוֹ שֶׁלְּךָ, שֶׁסּוֹפְךָ לִהְיוֹת רִמָּה וְתוֹלַעָה? הָעֲבוֹדָה, שֶׁאַגַּלְּחֲךָ לַשָּׁמַיִם! עָמַדְתִּי וּנְשַׁקְתִּיו עַל רֹאשׁוֹ, אָמַרְתִּי לוֹ: כְּמוֹתְךָ יִרְבּוּ נְזִירִים בְּיִשְׂרָאֵל. עָלֶיךָ הַכָּתוּב אוֹמֵר: (במדבר ו׳:ב׳) ״אִישׁ כִּי יַפְלִא לִנְדֹּר נֶדֶר נָזִיר לְהַזִּיר לַה״׳]. וְשִׁמְשׁוֹן, לָאו נָזִיר הֲוָה? וְהָכְתִיב: (שופטים י״ג:ה׳) ״כִּי נְזִיר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנַּעַר״. הָתָם, מַלְאָךְ הוּא דְּקָאָמַר. וּמְנָא לָן דְּאִיטְמִי לְמֵתִים? אִילֵימָא מִדִּכְתִיב: (שם טו) ״בִּלְחִי הַחֲמוֹר הִכֵּיתִי אֶלֶף אִישׁ״, דִּילְמָא (גרדני גרדי) [גַּרְוִיֵי גָּרִי] בְּהוּ, וְלָא נָגַע בְּהוּ? אֶלָּא מֵהָכָא: (שם יד) ״וַיַּךְ מֵהֶם שְׁלֹשִׁים אִישׁ, וַיִּקַּח אֶת חֲלִיצוֹתָם״. דִּילְמָא אַשְׁלַחֵינָן בְּרֵישָׁא וְהָדַר קָטְלִינְהוּ? ״וַיַּךְ, וַיִּקַּח״ כְּתִיב! וְדִילְמָא גּוֹסְסִין שָׁוִינוּן? אֶלָּא, גְּמָרָא גְּמִירִי לָהּ.

ה א [נְזִיר עוֹלָם הֵיכָא כְּתִיב? דְּתַנְיָא], רַבִּי אוֹמֵר: אַבְשָׁלוֹם, נְזִיר עוֹלָם הָיָה, שֶׁנֶּאֱמַר: (שמואל ב ט״ו:ז׳) ״וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיֹּאמֶר אַבְשָׁלוֹם אֶל (אביו, כי נדר נדר עבדך בשבתי בגשור בארם) וגו׳. וַאֲשַׁלֵּם אֶת נִדְרִי״. וּמְגַלֵּחַ אַחַת לִשְׁנֵים־עָשָׂר חֹדֶשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר: (שם יד) ״וְהָיָה מִקֵּץ יָמִים לַיָּמִים אֲשֶׁר יְגַלֵּחַ״ וגו׳. וְיָלִיף ״יָמִים׳ ׳יָמִים׳ מִבְּתֵּי עָרֵי חוֹמָה. מָה הָתָם שְׁנֵים־עָשָׂר חֹדֶשׁ, אַף כָּאן שְׁנֵים־ עָשָׂר חֹדֶשׁ. [הַנֵּי אַרְבָּעִים שָׁנָה מַאי עָבִידְתַּיְהוּ? רַבִּי נְהוֹרָאי אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: לְקֵץ אַרְבָּעִים שָׁנָה שֶׁשָּׁאֲלוּ לָהֶן מֶלֶךְ. תָּנָא: אוֹתוֹ שָׁנָה שֶׁשָּׁאֲלוּ לָהֶן מֶלֶךְ, הִיא שְׁנַת עֶשֶׂר לִשְׁמוּאֵל הָרָמָתִי].

פרק ב

א נזיר פרק ב - אין אגדות בפרק זה.

פרק ג

א נזיר פרק ג - ב תַּנְיָא: רַבִּי אֶלְעָזָר הַקַּפָּר בְּרַבִּי אוֹמֵר: מַה תַּלְמוּד לוֹמַר: (במדבר ו׳:י״א) ״וְכִפֶּר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנָּפֶשׁ״, וְכִי בְּאֵיזוֹ נֶפֶשׁ חָטָא זֶה? אֶלָּא (מפני) שֶׁצִּעֵר נַפְשׁוֹ מִן הַיַּיִן, (נקרא חוטא) וְקַל־וָחֹמֶר, וּמַה זֶּה שֶׁלֹּא צִעֵר עַצְמוֹ אֶלָּא מִן הַיַּיִן, נִקְרָא ׳חוֹטֵא׳, הַמְצַעֵר עַצְמוֹ מִכָּל דָּבָר, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה! וְהָא, (האי קרא) בְּנָזִיר טָמֵא כְּתִיב, וַאֲנָן, אַפְלוּ נָזִיר טָהוֹר קָא אַמְרִינַן? קָא סָבַר רַבִּי אֶלְעָזָר הַקַּפָּר: נָזִיר טָהוֹר נַמִּי חוֹטֵא הוּא, וְהַיְינוּ טַעְמָא דִּכְתִיב (קרא) בְּנָזִיר טָמֵא, הוֹאִיל וְשָׁנָה בַּחֵטְא.

פרק ד

א נזיר פרק ד - תָּנוּ רַבָּנָן: ״אִישׁ הֶפְרֵם וַה׳ יִסְלַח לָהּ״. (במדבר ל׳:י״ג) בְּאִשָּׁה שֶׁהֵפֵר לָהּ בַּעְלָהּ וְהִיא לֹא יָדְעָה הַכָּתוּב מְדַבֵּר, שֶׁהִיא צְרִיכָה כַּפָּרָה וּסְלִיחָה. וּכְשֶׁהָיְתָה מַגִּיעַ רַבִּי עֲקִיבָא אֵצֶל פָּסוּק זֶה הָיָה בּוֹכֶה. וּמַה מִּי שֶׁנִּתְכַּוֵּן לַעֲלוֹת בְּיָדוֹ בְּשַׂר חֲזִיר וְעָלָה בְּיָדוֹ בְּשַׂר טָלֶה, טָעוּן כַּפָּרָה וּסְלִיחָה, הַמִּתְכַּוֵּן לַעֲלוֹת בְּיָדוֹ בְּשַׂר חֲזִיר וְעָלָה בְּיָדוֹ בְּשַׂר חֲזִיר, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה! כֵּיוֹצֵא בַּדָּבָר אַתָּה אוֹמֵר: (ויקרא ה׳:י״ז) ״וְלֹא יָדַע וְאָשֵׁם וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ״, וּמַה מִּי שֶׁנִּתְכַּוֵּן לַעֲלוֹת בְּיָדוֹ בְּשַׂר טָלֶה, וְעָלָה בְּיָדוֹ בְּשַׂר חֲזִיר, [כְּגוֹן חֲתִיכָה, סָפֵק שֶׁמָּן סָפֵק שֶׁל חֵלֶב], אָמַר קְרָא: ״וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ״, מִי שֶׁנִּתְכַּוֵּן לַעֲלוֹת בְּיָדוֹ בְּשַׂר חֲזִיר וְעָלָה בְּיָדוֹ בְּשַׂר חֲזִיר, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה! אֵיסִי בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר: ״וְלֹא יָדַע וְאָשֵׁם וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ״, וּמַה מִּי שֶׁנִּתְכַּוֵּן לַעֲלוֹת בְּיָדוֹ בְּשַׂר טָלֶה וְעָלָה בְּיָדוֹ בְּשַׂר חֲזִיר, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה! שְׁתֵּי חֲתִיכוֹת, אַחַת שֶׁל חֵלֶב וְאַחַת שֶׁל שָׁמָן, ״וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ״. הַמִּתְכַּוֵּן לַעֲלוֹת בְּיָדוֹ בְּשַׂר חֲזִיר, וְעָלָה בְּיָדוֹ בְּשַׂר חֲזִיר, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה! עַל דָּבָר זֶה יִדְווּ הַדְּווּיִים.

ב ג אָמַר רַבָּה בַּר בַּר חַנָּה, אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: מַאי דִּכְתִיב: (הושע י״ד:י׳) ״כִּי יְשָׁרִים דַּרְכֵי ה׳ וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם, וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם״? מָשָׁל לִשְׁנֵי בְּנֵי אָדָם שֶׁצָּלוּ אֶת פִּסְחֵיהֶם, אֶחָד אָכַלוֹ לְשֵׁם מִצְוָה, וְאֶחָד אָכַלוֹ לְשֵׁם אֲכִילָה גַּסָּה. זֶה שֶׁאָכַלוֹ לְשֵׁם מִצְוָה: ״צַדִּקִים יֵלְכוּ בָם״, וְזֶה שֶׁאָכַלוֹ לְשֵׁם אֲכִילָה גַּסָּה: ״וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם״. אָמַר לֵיהּ רַבִּי לֵוִי: הַאי, רָשָׁע׳ קְרִית לֵיהּ? נְהִי דְּלָא קָא עָבִיד מִצְוָה מִן הַמֻּבְחָר, פֶּסַח מִיהַת הוּא דְּקָא עָבִיד! אֶלָּא, מָשָׁל לִשְׁנֵי בְּנֵי אָדָם, זֶה אִשְׁתּוֹ וַאֲחוֹתוֹ עִמָּהּ בַּבַּיִת, וְזֶה אִשְׁתּוֹ וַאֲחוֹתוֹ עִמָּהּ בַּבַּיִת. לְאֶחָד נִזְדַּמְּנָה לוֹ אִשְׁתּוֹ, וּלְאֶחָד נִזְדַּמְּנָה לוֹ אֲחוֹתוֹ. זֶה שֶׁנִּזְדַּמְּנָה לוֹ אִשְׁתּוֹ: ״צַדִּקִים יֵלְכוּ בָם״, וְזֶה שֶׁנִּזְדַּמְּנָה לוֹ אֲחוֹתוֹ: ״וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם״. מִי דָּמְי? אָנָן, חֲדָא דֶּרֶךְ קָאָמְרִינָן, הָכָא שְׁתֵּי דְּרָכִים. אֶלָּא, מָשָׁל לְלוֹט וּשְׁתֵּי בְּנוֹתָיו, הֵן שֶׁנִּתְכַּוְּנוּ לְשֵׁם מִצְוָה: (ישרים דרכי ה׳) ״וְצַדִּקִים יֵלְכוּ בָם״. הוּא שֶׁנִּתְכַּוֵּן לְשֵׁם עֲבֵרָה: ״וּפֹשְׁעִים יִכָּשְׁלוּ בָם״. וְדִלְמָא הוּא נַמִּי לְשֵׁם מִצְוָה אִיכַּוֵּון? (לא סלקא דעתך, דְּ)אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: כָּל הַפָּסוּק כֻּלּוֹ עַל שֵׁם עֲבֵרָה נֶאֱמַר: (בראשית י״ג:י׳) ״וַיִּשָּׂא לוֹט״, (שם לט) ״וַתִּשָּׂא אֵשֶׁת אֲדֹנָיו אֶת עֵינֶיהָ״. (שם יג) ״אֶת עֵינָיו״. (שופטים י״ד:ג׳) ״וַיֹּאמֶר שִׁמְשׁוֹן אֶל אָבִיו: אוֹתָהּ קַח לִי כִּי הִיא יָשְׁרָה בְעֵינָי״. ׳וַיַּרְא׳, (בראשית ל״ד:ב׳) ״וַיַּרְא אֹתָהּ שְׁכֶם בֶּן חֲמוֹר״. ״אֶת עֵינָיו״. (משלי ו׳:כ״ו) ״כִּי בְעַד אִשָּׁה זוֹנָה עַד כִּכַּר לָחֶם״. ״כִּי כֻלָּהּ מַשְׁקֶה״, (הושע ב׳:ז׳) ״אֶלְכָה אַחֲרֵי מְאַהֲבַי נֹתְנֵי לַחְמִי וּמֵימַי, צַמְרִי וּפִשְׁתִּי, שַׁמְנִי וְשִׁקּוּיָי״. וְהָא מֵינַס אָנִיס? תָּנָא מְשׁוּם רַבִּי יוֹסֵי בֶּן [רַב] חוֹנִי: לָמָּה נָקוּד עַל וָא״ו שֶׁ״וּבְקוּמָהּ״ שֶׁל בְּכִירָה? לוֹמַר: שֶׁבְּשָׁכְבָהּ לֹא יָדַע, הָא בְּקוּמָהּ יָדַע. וּמַאי הֲוָה לֵיהּ לְמֶעֱבַד, מַאי דַּהֲוָה הֲוָה? נַפְקָא מִינָּהּ, דִּלְפַנְיָאאַחֲרִינָא לָא אִיבָּעֵי לֵיהּ לְמִשְׁתֵּי חַמְרָא.

ג ד דָּרַשׁ רָבָא: מַאי דִּכְתִיב: (משלי י״ח:י״ט) ״אָח נִפְשָׁע מִקִּרְיַת עֹז, וּמִדְיָנִים כִּבְרִיחַ אַרְמוֹן״, ״אָח נִפְשָׁע מִקִּרְיַת עֹז״, זֶה לוֹט, שֶׁפֵּרַשׁ מֵאַבְרָהָם. ״וּמִדְיָנִים כִּבְרִיחַ אַרְמוֹן״, שֶׁהֵטִיל מִדְיָנִים בֵּינוֹ וּבֵין יִשְׂרָאֵל כִּבְרִיחַ אַרְמוֹן, שֶׁנֶּאֱמַר: (דברים כ״ג:ד׳) ״לֹא יָבֹא עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי בִּקְהַל ה׳״. דָּרַשׁ רָבָא וְאִיתֵּימָא רַבִּי יִצְחָק: מַאי דִּכְתִיב: (משלי י״ח:א׳) ״לְתַאֲוָה יְבַקֵּשׁ נִפְרָד בְּכָל תּוּשִׁיָּה יִתְגַּלָּע״? ״לְתַאֲוָה יְבַקֵּשׁ נִפְרָד״, זֶה לוֹט. ״בְּכָל תּוּשִׁיָּה יִתְגַּלָּע״, שֶׁנִּתְגַּלָּה קְלוֹנוֹ בְּבָתֵּי כְּנֵסִיּוֹת וּבְבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת, דִּתְנַן: עַמּוֹנִי וּמוֹאָבִי אֲסוּרִין וְאִסּוּרָן אִסּוּר עוֹלָם. אָמַר עוּלָא: תָּמָר זָנְתָה, זִמְרִי זָנָה; תָּמָר זָנְתָה, יָצְאוּ מִמֶּנָּה מְלָכִים וּנְבִיאִים. זִמְרִי זָנָה, נָפְלוּ [עָלָיו] כַּמָּה רְבָבוֹת מִיִּשְׂרָאֵל.

ד ה אָמַר רַב נַחְמָן בַּר יִצְחָק: גְּדוֹלָה עֲבֵרָה לִשְׁמָהּ מִמִּצְוָה שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ. אֵינִי? וְהָא אָמַר רַב יְהוּדָה, [אָמַר רַב]: לְעוֹלָם יַעֲסֹק אָדָם בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ, שֶׁמִּתּוֹךְ שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ בָּא לִשְׁמָהּ. דִּכְתִיב: (שופטים ה׳:כ״ד) ״תְּבֹרַךְ מִנָּשִׁים יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי, מִנָּשִׁים בָּאֹהֶל תְּבֹרָךְ״. מַאן אִינּוּן ״נָשִׁים בָּאֹהֶל״? שָׂרָה, רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה. אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: שֶׁבַע בְּעִילוֹת בָּעַל אוֹתוֹ רָשָׁע בְּאוֹתָהּ שָׁעָה, שֶׁנֶּאֱמַר: [(שם) ״בֵּין רַגְלֶיהָ כָּרַע נָפַל שָׁכָב״ וְגוֹ׳. וְהָא קָא מִתְהַנְיָא מִבְּעִילָה דִּילֵיהּ? אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: כָּל טוֹבָתָן שֶׁל רְשָׁעִים אֵינָהּ אֶלָּא רָעָה אֵצֶל צַדִּיקִים, שֶׁנֶּאֱמַר: (בראשית ל״א:כ״ט) ״הִשָּׁמֶר לְךָ מְדַבֵּר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד רָע״. בִּשְׁלָמָא ׳רַע׳, שַׁפִּיר! אֶלָּא ׳טוֹב׳, אַמַּאי לָא? אֶלָּא לָאו שְׁמַע מִינָּהּ: טוֹבָתוֹ, רָעָה הִיא, שְׁמַע מִינָּהּ].

גּוּפָא, אָמַר רַב יְהוּדָה, אָמַר רַב: לְעוֹלָם יַעֲסֹק אָדָם בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת אֲפִלּוּ שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ, שֶׁמִּתּוֹךְ שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ בָּא לִשְׁמָהּ, שִׁבְשִׁכַּר אַרְבָּעִים וּשְׁנַיִם קָרְבָּנוֹת שֶׁהִקְרִיב בָּלָק, (הרשע) זָכָה וְיָצְתָה מִמֶּנּוּ רוּת. דְּאָמַר רַבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָא: רוּת, בַּת בְּנוֹ שֶׁל עֶגְלוֹן (בן בנו של בלק) מֶלֶךְ מוֹאָב [הָיְתָה]. אָמַר רַבִּי חִיָּא בַּר אַבָּא, אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: מִנַּיִן שֶׁאֵין הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְקַפֵּחַ אֲפִלּוּ שְׂכַר שִׂיחָה נָאָה? (מהכא) דִּאֲלוּ בְּכִירָה, דִּקְרָיֵיהּ ׳מוֹאָב׳, אָמַר לֵיהּ רַחֲמָנָא לְמֹשֶׁה: (דברים ב׳:ט׳) ״אַל תָּצַר אֶת מוֹאָב וְאַל תִּתְגָּר בָּם מִלְחָמָה״, מִלְחָמָה הוּא דְּלָא, הָא צְעוּרֵי צַעֲרִינְהוּ. וְאִלּוּ צְעִירָה, דִּקְרָיֵיהּ ׳בֶּן עַמִּי׳, אָמַר לֵיהּ: (שם) ״אַל תְּצַרֵם וְאַל תִּתְגָּר בָּם״, כְּלָל, אֲפִלּוּ צְעוּרֵי לָא! אָמַר רַבִּי חִיָּא בַּר אָבִין, אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קָרְחָה: לְעוֹלָם יַקְדִּים אָדָם לִדְבַר מִצְוָה, שֶׁבִּשְׁכַר לֵילָה אַחַת שֶׁקָּדְמָה בְּכִירָה לְצְעִירָה זָכְתָה וְקִדְּמָתְהּ אַרְבָּעָה דּוֹרוֹת [בְּיִשְׂרָאֵל] לְמַלְכוּת.

פרק ה

א נזיר פרק ה - ו פּוֹתְחִין בִּתְנַאי נוֹלָד, הֵיכִי דָּמֵי? אֲמְרֵי לְהוֹן: אִלּוּ אָתָא אִינַּשׁ וְאָמַר לְכוֹן, דְּיִחְרוּב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, מִי הֲוָה נָדְרְתּוּן? אָמַר רַב יוֹסֵף: אִי הֲוָאי הָתָם, הֲוָה אָמִינָא לְהוּ: הָא כְּתִיב: (ירמיהו ז׳:ד׳) ״הֵיכַל ה׳, הֵיכַל ה׳, הֵיכַל ה׳, הֵמָּה״, וְזֶה מִקְדָּשׁ רִאשׁוֹן וּמִקְדָּשׁ שֵׁנִי. נְהִי דְּיַדְּעֵי (דליחרובה) [דְּיִחְרַב], מִי יַדְּעֵי לְאֵימַת? אָמַר אַבַּיֵי: וְלָא יַדְּעֵי לְאֵימַת? וְהָכְתִיב: (דניאל ט׳:כ״ד) ״שָׁבֻעִים שִׁבְעִים נֶחְתַּךְ עַל עַמְּךָ וְעַל עִיר קָדְשֶׁךָ״, וְאַפַּתְּי מִי יַדְּעֵי בְּהֵי יוֹמָא?

פרק ו

א נזיר פרק ו - אִיבָּעְיָא לְהוּ: הַאי מַזְיָא, מִלְּתַחַת רַבִּי, אוֹ מִלְּעֵיל? לְמַאי נַפְקָא מִינָּה? לְנָזִיר שֶׁגִּלְּחוּהוּ לִסְטִים וְשִׁירוּ בּוֹ כְּדֵי לָכוֹף רֹאשׁוֹ לְעָקְרוֹ, [אִי אָמַרְתְּ: מִלְּתַחַת רַבִּי, נְזִירוּת, הָא שַׁקְלֵיהּ, אֶלָּא אִי אָמַרְתְּ: מִלְּעֵיל רַבִּי, מַאי דַּאֲקְדִּישׁ הָא קָאִים. תָּא שְׁמַע: מֵהָא אִינְּבָאחֲיָה, דְּקָאִים בְּעוּקְבָא דְּבִינְתָא, וְאִי סַלְקָא דַּעְתָּךְ, מִלְּתַחַת רַבִּי, בְּרִישָׁא דְּבִינְתָא בָּעֵי לְמֵיקַם? [לָעוֹלָם מִלְּתַחַת רַבִּי, וְאַגַּב חִיּוּתָא נָחִית וְאָזִיל אִינְּבָא. תָּא שְׁמַע: אִינְּבָא מֵתָה בְּרִישָׁא דְּבִינְתָא, וְאִי סַלְקָא דַּעְתָּךְ, מִלְּעֵיל רַבִּי, בְּעֵיקְבָא דְּבִינְתָא בָּעֵי לְמֵיקַם! הָתָם נַמִּי מְשׁוּם דְּלֵית בָּהּ חֵילָא, שְׁרוּגֵי שְׁרִיגָא וְאָזִיל. תָּא שְׁמַע: מִבְּלוֹרִיתְדְּכוּשִׁיִּים, דְּבָתַר דְּמְגַדְּלִין לָהּ, רַפְיָא מִלְּתַחַת. הָתָם נַמִּי אַיְדִי דְּקַמְטָא הִיא, מִשִּׁיכְבָא דְּרַפְיָא. תָּא שְׁמַע: מִסְּקַרְתָּא דְּרַפְיָא עַמְרָא מִלְּתַחַת, וְתַנְיָא]. וְתוּ, כַּד צַבְעִין סַבְיָא דִּיקָנְהוֹן, חַוְרִין עִקְבֵי נִימְהוֹן, שְׁמַע מִינָּה מִלְּתַחַת רַבִּי, שְׁמַע מִינָּה.

פרק ז

א נזיר פרק ז - תָּנוּ רַבָּנָן: לְאַחַר פְּטִירָתוֹ שֶׁל רַבִּי מֵאִיר, אָמַר לָהֶם רַבִּי יְהוּדָה לְתַלְמִידָיו: אַל יִכָּנְסוּ תַּלְמִידֵי רַבִּי מֵאִיר לְכָאן, מִפְּנֵי שֶׁקִּנְּתָרָנִין הֵם, וְלֹא לִלְמֹד תּוֹרָה בָּאִים, אֶלָּא לְקַפְּחֵנִי בַּהֲלָכוֹת הֵן בָּאִים. דָּחַק סוּמְכוֹס וְנִכְנַס וְכוּ׳. כֵּעַס רַבִּי יְהוּדָה, אָמַר לְהוּ: לֹא כָּךְ אָמַרְתִּי לָכֶם, אַל יִכָּנְסוּ וְכוּ׳. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: יֹאמְרוּ: מֵאִיר שָׁכַב, יְהוּדָה כָּעַס, יוֹסֵי שָׁתַק. תּוֹרָה, מַה תְּהֵא עָלֶיהָ?

ב אָמְרוּ: שְׁמַע מִינָּה, כָּל שְׁמַעְתְּתָא דְּמִתְאַמְרָה בְּבֵי תְּלָתָא, קַדְמָאֵי וּבַתְרָאֵי אַמְרִינָן, מִיצְּעָאֵי, לָא אַמְרִינָן. אָמַר רַב נַחְמָן בַּר יִצְחָק: אַף אֲנַן נַמִּי תְּנִינָא: אָמַר נַחוּם הַלַּבְלָר: כָּךְ מְקַבְּלָנִי מֵרַבִּי מֵאָשָׁה, שֶׁקִּבֵּל מֵאַבָּא, שֶׁקִּבֵּל מִן הַזּוּגוֹת, שֶׁקִּבְּלוּ מִן הַנְּבִיאִים, הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי, בְּזוֹרֵעַ שֶׁבֶת וְחַרְדָּל בִּשְׁנַיִם וּשְׁלֹשָׁה מְקוֹמוֹת, שֶׁנּוֹתֵן פֵּאָה מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְאִלּוּ יְהוֹשֵׁעַ וְכָלֵב לָא קָחֲשִׁיב, שְׁמַע מִינָּה.

פרק ח

א נזיר פרק ח - אָמַר רַב הוּנָא: הַמַּקִּיף אֶת הַקָּטָן, הֲרֵי הוּא חַיָּב. אָמַר לֵיהּ רַב אַדָּא בַּר אַהֲבָה לְרַב הוּנָא: וְדִידָךְ, מַאן מְגַלַּח לְהוֹן? אָמַר לֵיהּ: חוֹבָה. תִּקְּבְּרִינוּן חוֹבָה לִבְנֵיהּ. כּוּלְּהוּ שְׁנֵי דְּרַב אַדָּא בַּר אַהֲבָה לָא אִתְקִיִּים לֵיהּ זַרְעָא לְרַב הוּנָא.

ב רַבִּי אֶלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: מִנַּיִן שֶׁלֹּא תֵּצֵא אִשָּׁה בִּכְלֵי זַיִן לַמִּלְחָמָה? תַּלְמוּד לוֹמַר: (דברים כד) ״לֹא יִהְיֶה כְלִי גֶבֶר עַל אִשָּׁה״. ״וְלֹא יִלְבַּשׁ גֶּבֶר שִׂמְלַת אִשָּׁה״, שֶׁלֹּא יִתְקֵן אִישׁ בְּתִקּוּנֵי אִשָּׁה. אָמְרוּ לֵיהּ רַבָּנָן לְרַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר אַבָּא: חֲזִינָא לֵיהּ לְרַבִּי יוֹחָנָן דְּלֵית לֵיהּ. אָמַר לְהוֹן: מֵחֲמַת זִקְנָה נָשְׁרוּ. הַהוּא דְּאִיתְחֵיב נְגִידָא קַמֵּיהּ דְּרַב אַמִּי, אִיגְּלָאי בֵּית הַשָּׁחִי, חֲזָיֵיהּ דְּלָא מְגַלַּח, אָמַר לֵיהּ רַב אַמִּי: שַׁבְקוּהָ, דֵּין, מִן חַבְרָיָא הוּא.

פרק ט

א נזיר פרק ט - ח מִשְׁנָה. נָזִיר הָיָה שְׁמוּאֵל, כְּדִבְרֵי רַבִּי נְהוֹרָאי, שֶׁנֶּאֱמַר: (ש״א א) ״וּמוֹרָה לֹא יַעֲלֶה עַל רֹאשׁוֹ״, נֶאֱמַר בִּשְׁמוּאֵל: ׳וּמוֹרָה׳, וְנֶאֱמַר בִּשְׁמְשׁוֹן: (שופטים יג) ׳וּמוֹרָה׳, מַה ׳מוֹרָה׳ הָאֲמוּרָה בִּשְׁמְשׁוֹן, נָזִיר, אַף ׳מוֹרָה׳ הָאֲמוּרָה בִּשְׁמוּאֵל, נָזִיר. אָמַר לֵיהּ רַבִּי יוֹסֵי: וַהֲלֹא אֵין מוֹרָה אֶלָּא שֶׁל בָּשָׂר־וָדָם? (דמתרגמינן: ״ומרוות אינש לא תהי עלוהי״) אָמַר לֵיהּ רַבִּי נְהוֹרָאי: וַהֲלֹא כְּבָר נֶאֱמַר: (שמואל א טז) ״וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל: אֵיךְ אֵלֵךְ וְשָׁמַע שָׁאוּל וַהֲרָגָנִי״, שֶׁכְּבָר הָיְתָה עָלָיו מוֹרָה [שֶׁל] בָּשָׂר־וָדָם.

ב ט אָמַר לֵיהּ רַב לְחִיָּא בְּרֵיהּ: חֲטוֹף וּבְרִיךְ, וְכֵן אָמַר לֵיהּ רַב הוּנָא לְרַבָּה בְּרֵיהּ: חֲטוֹף וּבְרִיךְ. לְמֵימְרָא, דִּמְבָרֵךְ עָדִיף? וְהָתַנְיָא, רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: גָּדוֹל הָעוֹנֶה אָמֵן יוֹתֵר מִן הַמְבָרֵךְ. אָמַר לֵיהּ רַבִּי נְהוֹרָאי: הַשָּׁמַיִם, כָּךְ הוּא! [תַּדַּע], שֶׁהֲרֵי גּוּלְיָרִין מִתְגָּרִים בַּמִּלְחָמָה, וְגִבּוֹרִים נוֹצָחִים. (אלא) תַּנָּאֵי הִיא,

דְּתַנְיָא: אֶחָד הַמְבָרֵךְ וְאֶחָד הָעוֹנֶה אָמֵן בְּמַשְׁמָעַ, אֶלָּא שֶׁמְּמַהֲרִין לְמְבָרֵךְ תְּחִלָּה. אָמַר רַבִּי (אלעא) [אֶלְעָזָר], אָמַר רַבִּי חֲנִינָא: תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר: (ישעיה נד) "וְכָל בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי ה' וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ".

ג הדרן עלך מסכת נזיר